

L'IGNORANCIA

SETMANARI POPULAR MALLORQUI

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Jardí de la Reina, 19

Palma de Mallorca

SONARÀ CADA DIJOUS SI TÈ BUF A SES GANYES

PAGAMENT A LA BESTRETA

Un Trimestre, UNA Pesseta

Un número solt, CINQ cts.

Cartes a un obrer

¡Fa penal

Si qu'en fa, i molta, l'examen dels números que l'altre dia posaven aquí damunt. I fa pena, sobre tot el considerar que tota aqueixa negror, que tot aqueix número espantable de gent que el forma, està constituït per la que més necessita l'instrucció i la educació, ja que es aqueixa riquesa l'única o casi la única de que disposa al fer la seva vida.

Tendemés, si no t'has cansat de seguir aquestes converses, veuràs, o al manco te mostrare com jo veig, lo que importa per tots els treballadors, estar enterats de lo qu'això suposa.

La primera objecció que me faries, i perventura la més aparentment ferma, es la de que en temps primer, fa cinquanta anys, per exemple, encara eren més qu'ara els que no sabien llegir; lo qual suposaria un avenç considerable cap al desvetllament.

Però... Aquí es a on trobam precisament el gran engàn. En temps primer, la gent no se movia del redolet qu'abarcava amb la seva vista; i sobre tot, el principi d'autoritat, representat en els seus pares, era absolut, i respectat i tengut en la major consideració. Més fermats a la familia, més subjectes an els principis, hi havia a Mallorca una gran educació. No tenien l'instrument valios de la instrucció de les il·letres, però formaven el seu cor beguent la sava enrobustidora de la manera propia d'esser del poble mallorquí.

I ara... Al passar el temps, aqueix meteix temps dugué en ses ales la magnificencia de mil descobriments meravellosos, qu'han fet qu'el mon s'empetitís, i que l'esperit dels homos s'hagi sentit néixer ales, i que amb elles hagi volgut creuar el mon, i deixar el seu niu. I sense donar-mos-ne compte, uns i altres, hem anat perdent aquella manera d'esser propia, per convertir-mos en lo qu'alguns pomposament i vanitosa, anomenen *ciudadans del mon!*

Pobrets! no veien, ni veim apenes qu'aquest desfrès, suposava perdre lo nostro, bo, i que s'havia conquistat en el curs de molts de sigles! I tot per agafar una lluentor d'or fals que no val res, perque no era res solit, sino una senzilla apariencia, un aparèixer solament.

En una paraula, havem fet, ni mes ni manco, que lo que fan els pobles selvatges, amb perdó sia dit. Per un tros de vidre, que de moment mos enlluerna, hem donats els mes

grans tresors. Per parèixer gent de mon, hem perduda la nostra seriedat, el nostro seny.

Pensa-hi un poc, amic obrer, i fins dissapqui vé, si Deu ho vol!

EL SEMBRADOR.

SILUETES

El Beneit qui sab escriure

Dames i cavallers:

La meva perversitat avui m'empeny, d'una manera fatal, a presentar-vos l'altíssim i superferolític *Beneit*.

Es una llástima que la meva ploma de rupit no'l sapia pintar i descriure tal qual se sent ell, meteix dins l'altíssima contemplació de son propi esser.

Vejau-lo, al super-homo:

Còrpora petitona, dins la qual hi belluga un esperit de més potencia qu'el parpal de n'Arquimades, capaç de proeses superiors a les del meteix *Don Quijote de la Mancha*; aire seriós i conscient com el d'un brau *Miura*, qui lo meteix desafiaria un cataclisme meteorològic, que una malvestat humana.

Sa cara es un poema d'energia escrit a finals del sigle XIX: front alt i espaiós—front sudador—qui par a punt de crivellar per la pressió interna d'idees i pensaments, bons per esclafar la terra de tant que pesen, i capaços d'estormeïr qualsevol altra intel·ligencia qui tenga una mica de frec amb la seva; ulls botidets qui diuen ben clar esser finestres d'una ànima també botideta, estrètua i lluminosa, com un raig de lluna en el girant; nas afavorit, de relleu imperial, qui amb sa gran bellesa de curves denota un menador d'homos, i de fet mena tota una colla de fracassats, de descontents, d'esguerrats socials: gent qui se nodreix de la protesta i exerceix sempre el dret de fer potadetes, i p'el sol fet de deixar-se menar per ell, son notables, il·lustres, i *conspicuos* i tot. *Qui va amb un coix, al cap de l'any ho son tots dos.*

I amb aqueix signes exteriors, ja no estranyareu que la seva ànima tenga un tremp diamantí.

La seva sinceritat es sublim i ultrapassa la desvergonya; però, no cregueu! això es una boníssima i bellíssima qualitat, privilegi d'origen olímpic: diu an el pa, pa; an el peix, peix; an el blanc, blanc; an el negre, negre; i no hi ha cadarn ni daltonisme que hi valga.

Es dogmàtic, infalible. Té una tan clara visió, o més ben dit, intuició de les coses i

de les persones i dels mòvils humans, que falla i defineix sobre les intencions i finalitats, talment un porquer sobre'l bestia de potó.

Escriu en llengua manllevada, però oficial; car no més té pensaments oficials, i aquests son massa alts i feixucs per esser expressats en llengua eixuta i vulgar com la nostra, que no més es parlada i entesa per quatre milions de persones. Per estar en consonancia amb la grandaria de ses idees, té necessitat d'usar un medi d'expressió assequible a tots els habitants de les Espanyes i de les Amèriques, qui prou conveniencia tenen de beure a la font inestroncable i pura de l'intel·ligencia del gran Beneit.

I la seva *chispa*, qui no la coneix? qui no la celebra i l'enveja com a cosa àtica, més salada que l'aigua de la mar *salá?*

Originari d'una raça toixa, egoista i mercadera, el gran Beneit n'es un producte purificat, com una flor de femer: finíssim, altruista, graciós; de tal manera que la grosseria, en sa ploma, se converteix en agudesa genial; i lo que en altre seria interès personal, en ell es pura filantropia quixotesca.

Oh! Si'l parpal de sa intel·ligencia tengués un punt fiter, de quina manera no sols mouria el mon, sino que li vinciaría el pern, i pintura el faria ballar i tot! Deu ho sab. Les generacions futures se barallaran per fer-li un monument. Unic lloc digne en seria una seca perduda dins mars ignotes.

Jo faig gracies a Deu d'haver-me concedit viure en els temps del gran Beneit, ergull de l'Historia, capell de la Raça, gloria de la Roqueta.

I me retir, deixant-lo a ell, l'homo gloriós i altruista, que deixi bocins d'ànima en sos escrits, que tots podeu ensaborir i assimilarvos per una *peça de quatre*; i vos don garantia i penyora de que amb la seva assimilació, engreixareu culturalment, al mancos per valor de milies de lliures.

El Sembrador i el JEPUS.

Tatari i...

Suplicam als corresponsals i subscriptors es posin al corrent amb l'administració lo més aviat possible. Noltros no rebem subvencions de ningú i hem publicat sempre números dobles, mentres hi ha hagut paper. També feim avinent que som els ÚNICOS QUE VENEM EL PERIODIC A CINQ CÉNTIMS.

La llengua materna

Noble parla benivolguda,
dolça i antiga llenguadoc,
tots t creuen abatuda
i tu encara alenes foc.

Vina a refrescar nios llabis
llengua apresada en el breçol;
si't menyspreuen inflats sabis,
no es post per tu encara'l sol!
Si ets esquerpa i breu i forta,
comportivola ets i suau;
als fills borts que't creuen morta,
crida i diga'ls: Escoltau!...

«Enrevoltat del bon poble
el temps passat cantaré,
i'l ressó de ta veu noble
dins cada pit sentiré.

Que si ara escarnida i muda
t'engeguen de la ciutat,
trepitjada i desvalguda
des que'ls vells tan oblidat;

Llavores rejuvenida
recobraràs tos colors,
per viure sempre enaltida
amb l'amor dels trobadors.

Com anyor Mallorca, 'l dia,
dels meus jorns lo mes bonic,
que eix mantell de poesia
que entreguait, ta gloria abricl...

Mes, ai Deu! en nostre idioma
qui hi pot teixir tal mantell?
Ont es l'enlairada ploma
que ses glories renovell?

Tret d'aquells pocs que l'alaben
sens voler-lo estudiar,
tots confessen que no'l saben
i'l gosen critiquetjar.

Nostre desastruc llenguatge
tres centuries fa que es veu
que els forans en fan ultratge
i els de casa'n fan menyspreu.

Des que en sa trista orfanesa
l'eixelaren del Palau,
pels camps viu a la pagesa,
per les ciutats viu esclau.

Mesquineta desvalguda,
dolça llengua, qui't coneix?
L'ufaner que't ven ajuda
t'endogala i t'envileix.

Quants pocs son els que't cultiven,
i els que t'escarneixen quants!
fins tos poetes t'priven
dels mots propis en llurs cants.

L'idioma oficial mena
la mà que en el nostre escriu
fent-li dringar la cadena
que'l pensament du catiu.

El llenguatge ardent i lliure
que enraona'l català,
perquè hà segles s'ha d'escriure
estrafent-ne'l castellà?

Per vèncer tans grans obstacles,
ont es l'elet trobador?
mester fora un dels miracles
que feia lo Salvador.

Sols ell pot girar l'estrella
de nostre parlar natiu
si volgués dir a l'orella
de les gents sordes: Oiu!

Digau Ephpheta al coratge
de l'ignorant multitud,
i cobrarà son llenguatge
mon trist poble sort i mut.

Cap nació pot dir-se pobre
si per les lletres reneix:
poble que sa llengua cobra
se recobra a sí meteix.

† MARIAN AGUILÓ.

La ciutat del progrés

II

Som ja ben lluny de la bella terra que tant
fa somniar els nostros cors d'inglesos. Es el
nostre somni... però callem-ho, no fos cosa
que l'Almirant mos castigàs per publicar se-
crets d'Estat que supòs que tot-hom coneix.

Idò, heu de pensar i creure, que després
de arreglar-me i vestit amb el més bell uni-
forme del meu guardarrobes, vaig sortir de
ca'l Cònsul una guia en mà, i cap a cercar el
progrés falta gent.

Tot lo dia vaig trèscar... i efectivament el
vaig veure per tot: en els clots dels carrers
empedregats, en el fanc i bassiots, en els at-
lots que me feien gestos qu'a Anglaterra son
motiu abastament per dur-los a la presó. So-
bre tot això, me mostrà vertaderament que'l
pais està adelantadíssim. Tots els atlotets sa-
ben aquí, aquelles coses que son propies
només d'homos... En fi, per no cansar-vos, i
per poder deixar escrites aqueixes quartilles,
ja que l'Almirant ha donada ordre de partir, i
per altra part no vull cansar-vos, vos he de
contar la nota que més clarament me va de-
mostrar que aquí s'hi era refugiada tota la
sapiencia qui abans hi havia repartida pel
mon.

Efectivament, el mateix dia de l'arribada, a
les 7 del vespre, s'havia de donar una con-
ferencia d'Art. Com podeu pensar no voliem
anar a retiro sense oïrla. No teniem permís,
però ja sabeu que un anglès i més si es ma-
rino, i més encara si es capità de canó, no
s'apura per res.

Anarem, un poc abans de pondre-se el
sol, demunt la murada, i mos posarem el mo-
nocle, l'ullera d'un sol vidre, i tancant i obrint
l'ull, feia com qualsevol telegraf òptic. Així,
mos entenguerem amb el nostre Almirant,
qui, enterat del motiu, mos va donar permís,
per retirar-mos a les nou, i si fos necessari,
quedar a terra.

Mos passetjarem, admirant una magni...
fica casa que deu estar en perennal exposi-
ció, just davant el portal del Mirador de la
Seu. Més d'una hora passarem examinant-la,
i sorpresos de les coses que mos deia un jo-
ve, que suposam devia esser, un gran *Ignorant*,
perquè's llamentava de que hi hagues
aquella edificació qui per noltros es un dels
monuments que més admiram, inclús, quant
des de allà enfora, dirigim la trompa de
mirar a lluny, cap a la Catedral, i precisa-
ment per admirar no la Catedral, sino
aquest edifici monumental.

Se feu l'hora... l'hora de l'emoció.

Comensaren a passar persones, sobre tot
jovenetes, i senyoretetes... en estois animats...
Tot-hom s'aficava dins una casa, gran, amb
un d'aquets patis que'ls mallorquins del sigle
passat i l'altre, com que no eren sabis ni
grans economistes, feien, perdent el lloc, que
un mallorquí, ric, d'ara, amb més sentit pràc-
tic ompliria de pisos... per llogar.

Això se fa llarc.

Es hora de partir.

Ja vos escriuré des d'Alger..

UN CAPITÀ DE CANÓ
de fragata ing lesa.

¡Separatistas! (1)

Demencia constituye el reclamar en nom-
bre del españolismo la estrangulación violen-
ta del idioma catalán. *Es una herejía patrió-
tica oponer al catalán otro idioma en con-
cepto de único español.*

Comprendemos que se proclama el alto
precio del castellano como lengua más ex-
tendida, más brillante, más elaborada, más
rotunda y magnífica o de mayor tradición
literaria y académica: *como más española
de ningún modo.* Si entre los que suelen
monopolizar el nombre de patria no se eclipsan
a menudo el tino y la discreción, jamás
hubiera prosperado una insensatez seme-
jante.

† MIGUEL S. OLIVER.

LA MONEIA

Era un día dematí d'aquets tan soleiosos
que conviden a passetjar, quant cansat d'es-
tar dins came-va, vaig encaminar les meves
pases cap a la Rambla a pendre un poc
el sol.

Mentres passava per davant el Gran Ho-
tel, afín, al comensament de la costa d'en
Berga, una rotlada de gent qu'escoltava em-
bedalida un d'aquets marxandos que a forsa
de paraules enganen el poble i l'estafen amb
els seus uguents, líquits, pomades i polvos.

L'orador duia llarga barba rotja i monu-
mental perruca per acreditar el seu producte,
puix venia una pomada per fer créixer els
cabells. Estava dret demunt una taula: a la
dreta tenia una post sostenguda per una ca-
dira i plena de pots potingos capsos i bote-
lles, i a l'esquerra una moneia d'allò més
lletja i peluda que s'es vist mai.

Jo com a curiós que som i com a escritor
de L'IGNORANCIA, vaig acostar-m'hi, jarrbant
a tan bon punt que era quant comensava el
sermó. El disertant deia:

«Respetable public: He corregudes totes
les nacions Europees i tota l'Asia, desde la
Russia fins al Congo, sens deixar ni el Cabo,
a on les ferotjes tribus dels boers me prenien
de les mans el meu producte vegent lo aviat
que feia surtir cabells a les seves closques
despruvistes de *cuero cabelludo*. De l'Asia
atravesant el canal de Panamá vaig passar
a l'Àfrica recorrent-la per tots custats desde
el Japó fins a la Xina, sens deixar ni l'Uru-
guay ni el Paraguai i demés acabats en *ai*,
com el Lliure Estat del Cascai. De l'Àfrica
vaig embarcar cap a l'Amèrica, la terra des-
cuberta per el gran Culom. Aquí el meu èxit
fou complet: no me donava temps a vendre
la pumada de la meva invenció, i com home
infatigable que soc, sempre que siga per tre-
ballar en bé de l'humanitat, vaig tornar a em-
barcar-me, aquest pic cap a l'Oceania, visi-
tant totes les illes que formen aquella part
del mon, i esent calurosament aclamat per
tots indrets en atenció als meravellosos mi-
racles de ma pumada.

(1) Seguim reproduint en defensa de la nostra llengua
trossos d'autors no gens d'ptosos com a separatistes, i ho
feim en castellà perquè axí foren escrits.

Del món no me faltava visitar més que aquesta terra beneïda: aquesta illa daurada, aquesta perla del mar, aquesta Mallorca encantadora. Directament desde Uceania he vingut a arrancar-os de la terrible plaga de la calvície, d'aquesta espantosa malaltia que fa semblar velles a moltes persones qu'encara estan al ple de la vida. Què hi ha més hermós en el món que una atleta jove amb una llarga i abundosa cabellera, bruna, rosa, castanya o sigui axis com sigui? A quantes dones encara joves ja els cauen els cabells, destruint axis la seva bellesa? Quants d'homes encara en edat prematura es tornen calvos, semblant jais de cent anys? Doncs bé, tot s'es acabat des de que està inventada aquesta pumada meravellosa, que a la primera aplicació ja us farà néixer nous cabells, i a la tercera vegada de pugar-us-la pegarán aquets tal crescuda i serán tan abundants i vigorosos, que no us conèxereu vusatres mateixus.

Per demostrar-us lo notable de ma pomada, basta us conte lo que me succeí amb aquesta moneia que veis ajaguda al meu custat.

Me trubava viatjant per una de les illes de l'Uceania, quant un dia qu'atravessava un d'aquells grans boscos verjos que hi ha per allà, afin aquesta bestiola amb el cap completament pelat: li havien llevada la pell de la closca. Agafar-la i carregà-la-me a l'esquena fou tot u, i amb aquesta càrrega vaig arribar a un publat indi en el qual al afinar-me cumensaren a apedregar-me i tirar-me flexes. Jo els vaig dir en llengua índia que entrava allà en so de pau, i qu'el meu objecte era estendre per tots indrets la meravellosa pumada. Ells me cuntestaren que no era més qu'un esperit maligne, fundant-se en qu'havia recullida la moneia qu'havia gusat enfilat-se demunt el cap del seu deu, per lo qu'era estat castigada; i que si no els dunava proves de lo contrari, seria atravesat de flexes.

Jo els vaig dir que responia de fer sortir pel a qualsevol de les seves closques despruvestes de *cuero cabelludo*; però ells se negaren a l'experiment tement excitar l'ira dels deus.

A les hores vaig veure el cel obert diguent-los que faria sortir pel a la closca de la moneia. Aquesta pruposta fou acceptada, i per por de que no els fogís, varen tancar-me dins una barraca juntament amb la moneia. Rudejat de guardians, vaig posar en pràctica el meu prucediment, i a la primera aplicació de la pumada, apuntaren nombrosos pels, i a la tercera la closca de l'animal estava completament publiada d'un pel molt més llarc i vigorós qu'el del reste del còs. Llavors els indis vegent el miracle, me carregaren de presents, volguent tots qu'els pusés de la meravellosa pumada.

Docs bé: amb un real que val la capsa de pumada, pudeu tenir al cap de pocs dies d'aplicar-us-la, una hermosa cabellera.

Ja me veis a mi lo llarga qu'es la meua i lo abundant qu'es la barba. Docs heu de sebre qu'era completament calvo i que no tenia ni un sol pel a la cara.

Com pudeu veure, jo no ho faig pels diners, sino per beneficiar l'humanitat.

Aquí va aturar-se per vendre unes quantes capsas a un parell de desgraciats convènsuts de les seves mentides, i cobrat l'import, va seguir d'aquesta manera.

Un altre cas molt més notable vaig a contar-vos. El fet succeí a un amic meu:

Aquest amic era pintor. Un dia va anar a casa seva un comediant molt cèlebre, perque el pintés, deixant-li com a modelo el seu retrato qu'era pres d'un dia que feia un paper d'home vell i duia una gran calva.

El meu amic va reproduir-lo demunt la tela amb tota exactitut, però al presentar-lo al comediant, aquest se va indignar diguent qu'ell no era calvo i que la pintura le hi representava. El pintor va argumentar-li qu'axí era el retrato que li havia dat; però l'actor no va voler-ne sebre res, diguent-li que mentres no li presentés un quadro tal com ell era, no pagaria. El meu amic va venir a contar-m'ho tot descunsolat. Jo li vaig dunar la pumada assegurant-li que si en pusava a la calve del quadro del comediant, li sortirien cabells; ho va fer tal com li vaig dir, i al poc temps va sortir-li una *melena* d'artista tan abundant i exuberant, qu'els dies que va tenir el quadro a casa seva, tenia que tallar-li els cabells diariament perque estés presentable.

Amb això una mà ja bé descuidada, ja bé mal intencionada, va tirar un caliu encès per una finestra, amb tan bona o mala sort, que va anar a caure demunt la moneia, que fins llavors havia estat mitx adormissada; però que al sentir la cremada, va pegar bot demunt la post caiguent tots els pots, botelles i demés objectes que hi havia demunt, i anant a ferir aquesta contra al marxando li feu perdre l'equilibri, les barbes i la perruca que eren postices.

El públic va indignar-se vegent l'engàn, i el marxando carregat amb la moneia a l'esquena, cametes amigues! per alliberar-se d'una pel·liça. Menos mal que i ha mans benèfiques qui se cuiden de desbaratar i fer fogir aquests embustersos i estafadors, ja que l'autoritat permanece impassible.

RAT PENAT.

¿Cuál es el fin de las escuelas? Instruir a la juventud que a ellas concurre, robustecer su entendimiento, enriquecer su memoria, inculcar a los discípulos la mayor cantidad de conocimientos posibles. Ahora bien; si esto se logra con la lengua que es familiar a los discípulos ¿porqué se ha de emplear otra? ¿porqué se ha de sacrificar el fin a los medios? ¿Acaso los misioneros que desean cultivar la inteligencia de los pueblos que evangelizan, se entretienen en enseñarles la lengua que ellos hablan? Ni por pienso; lo que hacen es aprender la de los pueblos que civilizan, y ella es la que emplean para catequizar a los neófitos, instruirlos y educarlos.

MAÑÉ Y FLAQUER.

LES MODES D'ELLS

Per en Pere Ventafoc

Amic: Bé vos escau el mom d'ignorant, el teniu ben guanyat, però no amb *I* grossa, sino amb *i* petita; no com a títol honorífic, sino com a adjectiu.

Al llegir el vostre ben entrellat article, no sé com no he tengut un fort atac de nirvis, creis-me, que me cruixia.

Be fereu de deixar lo altre per un altra dia, a fi de no esser tan pesat; perque si no, moltes de les lletgidores s'haguèren adormides. Ho podeu tenir per segur!

Dec haver-vos de dir que abans de mirar la casa d'altri per criticar, fitsau-vos en la vostra. Tots tenim la nostra miqueta de vanitat, qu'es tradueix en ganes d'esser elegant i de parèixer figurí. Vos meteix també sou un poquet elegantó: sino digau-me, què fa i què significa aquest mocadoret blanc que vos guaita eternament pel butxacó de l'americana?

Però no vos vull fer empegaïr, no vul personalitzar, perque això no estaria bé. Lluitem amb armes lleals.

Deis que pareixen barbes de blat de les indies, els rinxos que an els polsos duim noltros? I que son aquestes *enmascarades* que duen a cada galta molts de *pollos* en forma de patilles, i que fan la cara bruta? Què pareixen? Digau-ho. No ho sabeu? Idò a mi me fan l'efecte de mitjes soles i tacons... lo mateix que fan a les sabates per adobar-les.

I aquestes dues pinzellades de... (No ho vull dir: vos escandalizariu) que duen molts altres devall el nas i part demunt la boca, imitant en *Charlot's*? Que ho duen per fer riure o per elegancia? Si es per lo darrer, greu me sab dir-vos que l'elegancia no la veig en lloc, ni a la dreta ni a l'esquerra. Però si es per fer riure, compleixen amb el seu fi, per que no poden aspirar a res més.

Però an el meu pobre entendre, l'homo no deu esser ni parèixer un ninot.

Ell es o a d'esser el cap de la familia, ha de esser respectat, i s'ha de fer respectar. I quin respecte vos mereixerá a vos un ninot? Vos causarà precisament lo oposat: ganes de riure-ne-vos d'ell. No es així?

I si parlam dels abrics, quantes coses no hi trobarem!

Uns amb trenta set canes i mitja i dos pams de fona, tudant roba per fer ne dos abrics, i llansant inutilment un grapat de pesetes, tot per que la moda ho exigeix. Altres amb les civelles aquestes, que segons ha dit un escritor (ara no recort qui era, sols sé qu'era *Ignorant*) que més serveixen per collera que per abric, estan fent el ridícul i fan ganes de donar-los la collera sense la civella; i això sense ficar-mos en l'*enllustrament*, qu'allavors...

I dels botons?

Però permeteu que jo també ho deixi per un altre dia, perque hem d'esser curtets.

Res de lo dit va per ofendre-vos, i res va contra la vostra persona. Siguem bons amics i no vos enfadeu per moltes coses *lletges* que digui contra els de la vostra *colla*; per que si vos enfadau, tornareu fei i vell, i allavors encara hi perdrieu (segons deis vos.)

CLARA

EL DICIONARI DE LA LLENGUA CATALANA

Amb gran satisfacció hem vist que el Govern Espanyol havia consignat en els Presuposts que ara s'están discutint, la quantitat necessària per acabar la magna Obra del Diccionari pel que tant d'anys fa que treballa dedicant-li lo millor de ses energies, la pòstol de la nostra Llengua Mn. Antoni M. Alcover, a qui el Rei ha nomenat son Capellà d'Honor.

Com a bons mallorquins estam d'enhonorable i la donam ben coral a Mn. Alcover desitjant que Deu li doni vida i forces bastants per a veure coronada la seva Obra.

Esquits i espines

Comensarem avui aquesta secció recordant l'argument o motiu de moltes o casi totes les sarsueles de *género chico*, que de Madrid mos envien de tant en tant per a millor il·lustració i cultura de la gent provinciana.

Una taverna o una *verbena* d'alguna festa de poble; un *chulo* que fa por a tothom, ell comanda, el seu criteri i la seva manera de pensar es la millor i ningú s'atreveix amb ell. Ve que a lo millor surt algun infelís anònim qui li mostra cara, amb espant de tota la gent del poble i creguent-se que el *chulo* el se menjarà cruu; però a la fi l'amo de tots i de tot pert les messions, es veu impotent; en el *careo* que tenen davant tota la gent assustada, no te més arguments per barallar-se que un mal garrot i aquest se trenca en mil bossins al primer cop que he engegat contra l'infelís anònim. Com el molt valent ja no es pot servir del argument de més forsa, resol retirar-se perque el seu rival es un desconegut anònim, ningú el coneix. El poble es desengana, ja no mena gens de por al *chulo*, i axí solen acabar totes les sarsueles...

Ja sé que me dirán—Bé i qué?—Res una ocurrencia un poc doïda que m'es venguda a la memoria contra la *chulaperia* o matonisme avui dia en moda.

A Espanya han duit de l'Argentina carn congelada, que, si es veritat, segons han dit, reuneix bones condicions, ajudaria a baixar el preu d'un aliment que avui dia no en pot menjar la gent pobre. Però totduna que s'en temen els representants de les regions productores, es queixen i en protesten demanant la protecció dels aranzells.

Cosa semblant va succeir amb el sucre. Aquets catalans que mos esploten i viuen gracies a la protecció dels aranzells!

No es veritat senyors de la hidra separatista?

Camino de Valencia
camino largo,
ben aviat tornaré,
niña, te aguardo.

Recomenam a alguns benvolguts lletgadors, es ficxin en un escrit que publicarem fa algunes setmanes i que avui repetim d'en Mané y Flaquer parlant de la llengua que s'hauria d'emprar a les escoles per ensenyar els nostres nins. Això que anava en lletra grossa i en castellà, a lo vist degué passar per alt. Es clar: noltros no tenim arguments, no més *perneamos*.

De la junta municipal d'associats, al discutir els presuposts municipals segons un diari de Ciutat:

—El señor Suau en mallorquín hace ob-seroar.....
Més envant parlant de la mateixa sesió.
—El señor Suau otra vez en mallorquín se manifiesta...
Homo, com si diguessim el senyor Suau es una cosa rara, o li han sortit bonys per la cara.
Ya ho es gros el senyor Suau, parlant en mallorquín.

Dominguín? La Rosa? Larita? Luis Fregí? Esnesto Pastor? Fermín Esteban? Avelino David? Calvaché? etc. Uriarte? Casielles? próximo a doctorarse.

¡Ah! Ja hi caic: deuen esser metjes emicients que han resolt la curació del grippe.
—De beneit-me contestá un amic—per ventura te creus que son metges perque n'hi ha un próximo a doctorarse.
—Idò que deuen esser?

—Vaja homo, jo me creia no eres tan ignorant, tots aquests noms son de *matadores de toros* que la ex-real sociedad La Veda té contractats per la próxima temporada taurina

Toros m'heu dit? A Ciutat segons hem vist a un llibret que parla del *analfabetisme*, de sexanta set mil cinc cents habitants, n'hi ha trenta cinc mil sis cents que no saben lletgir; es a dir, el cinquanta dos per cent d'analfabets.

Ansia, D. Agapito. Ja n'hi ha de fam per coneixer-mos. Un adagi hi ha que diu: *El nombre no hace la cosa* i en la *lengua oficial* que ho solem dir.

Arguments es lo que fan falta i no el sabre si som guapos o lletjos, *señoras o caballeros*.

TRENCA-CLOSQUES

Una dotzena de puros
CONCURS

FUITA DE CONSONANTS

a.o.a., e.a.a.a
ai.e.au.os.e.a.i
i.eu.eu.e.o.o.i
e.e..o.u.a.a.a

Totes les solucions an aquest concurs (com les dels altres trenca-closques) se deuen haver de dirigir a n'en Joanet de sa Gerra. Entés?

Entre els qui ho endevinin se sorteigera una dotzena de puros.
Salut i bona sort.

J. DE SA G.

CAVILACIÓ

A mi m'agrada jugar al tennis...
An aquell li agrada el futbol...
An aquell altre, l'esgrima...

PORQUERET DE LA PELLICA.

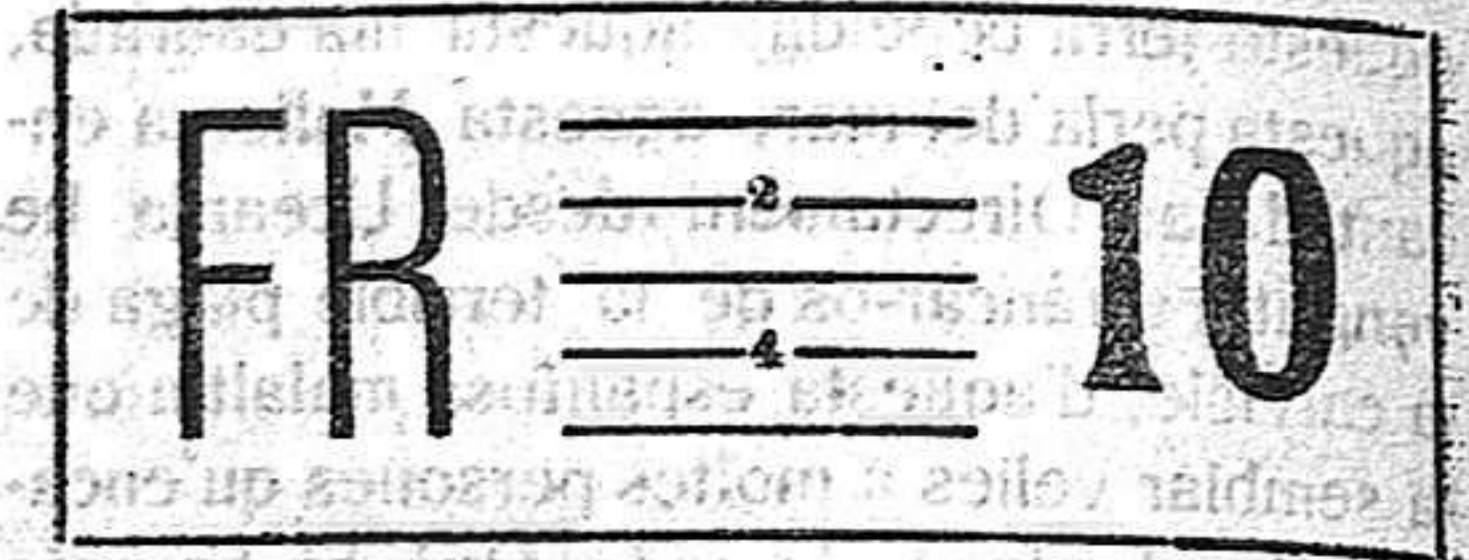
XARADA

Prima-dos, a tota festa fa prou falta, si no hi es; si a ma dos, juntes la tres tens animal que molesta i que fa mal.

El fruit del tot, bastant val.

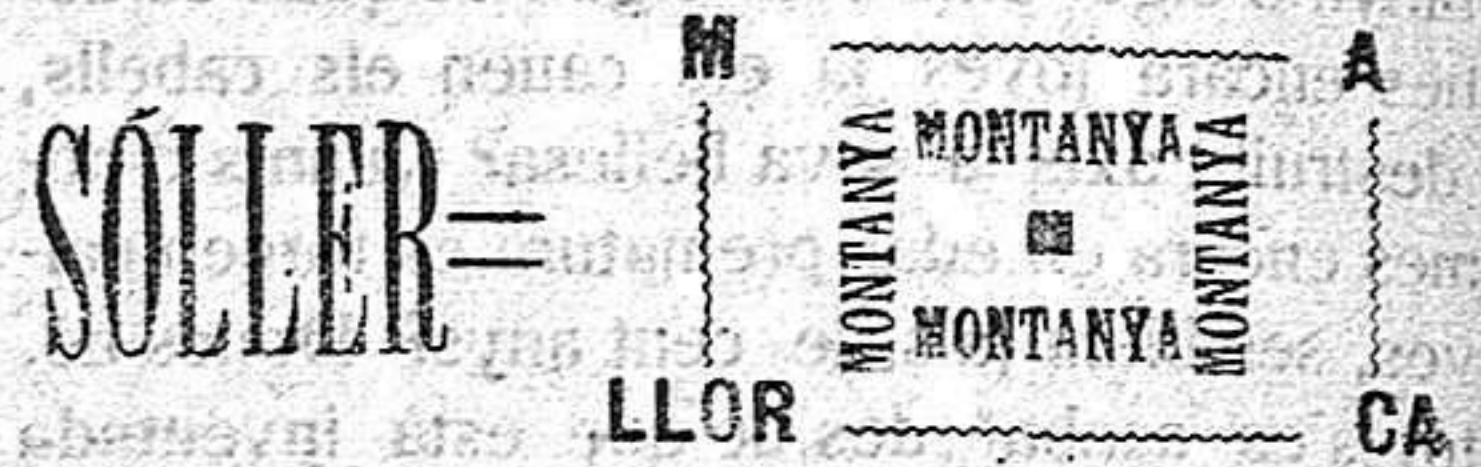
UN SUSCRIPTOR.

GEROGLIFIC

TRES BOIS.

FRASE FETA

PORQUERET DE LA PELLICA.

AMBIDEXTRE

- 1 2 3 4.—Capital d'Europa.
- 4 3 2 1.—Sentiment.

PERE VENTAFOC.

Solucions del número passat:

Al problema: 3.358 pàgines.

Al gero-glific: Quatre claus tanquen, quatre tresors.

A la fuita de vocals:

Sense tabac per fumar,
un homo bé pot passar,
emperò sense farina
tot estomac s'arruina.

A l'endevinaia: El carbó

A les semblances: 1. En que van a la placa.—2. En que duen timbre.

JOANET DE SA GERRA.

CORRESPONDENCIA TRENCA-CLOSQUERA

Un suscriptor.—Ja estic entés de tot. Gracies. Polo.—Perdonau, però m'va passar per alt la vostra solució.

JOANET DE SA GERRA.

ESCOLTA U...

En SEBASTIÀ PIZÁ, propietari de l'imprenta on se publica L'IGNORANCIA, té el gust de fer sebre a tots els antics parroquians (i novells que's presentin) de l'acreditada *Fundició* del carrer de Sant Martí, (avui de La Protectora) que desde fa uns quant dies s'es fet càrrec de la casa de que parlam, i s'ofereix en tot i per tot lo que s'haja menester dins el ram de fundició de metalls.

Se fon or, argent, plati
bronzo, coure, i llautó
se serveix a petició
dels clients, de lo milló,
i se fa un treball ben fi.

Sant Martí, 31—(avui de La Protectora)—Palma.

Tip. de S. Pizá